

## Svar på LSS frågor inför Kommunala funktionsrättsrådet 4 september 2025

### Utvärdering av sommarstängning av dagligverksamhet

- Bemanningen på gruppboendena – vecka 27-31 är det endast ordinarie personal på boendena då?

SVAR:

*Nej, under semesterperioderna arbetar 65% av ordinarie medarbetare.*

- Var det någon som inte hade ledigt under vecka 27–31?

SVAR:

*För personer med sysselsättning i daglig verksamhet;*

*Inför varje sommar lämnas en blankett ut som fylls i av den enskilde eller företrädare.*

*Därefter sammanställs önskemålen och varje grupp kommer överens om hur ledigheterna ska planeras. Där det är möjligt planeras semesterveckorna samma period så vi undviker behovet av vikarier och för att undvika hopslagning av grupper.*

*Vi ser en stor vinst med att samplanera oss för att inte konkurrera om semestervikarier med övriga LSS verksamheter vilket annars skulle medföra sämre personkontinuitet och okända medarbetare för målgruppen.*

*Inom daglig verksamhet skiljer sig inte önskemålen om ledighet från övriga befolkningen som arbetar, de flesta önskemål ligger vanligtvis under veckorna 28 – 32. För den som behöver görs det individuella planeringar för ledigheten.*

*Det finns totalt 37 enheter varav*

*35 enheter var öppna vecka 27*

*11 enheter var öppna vecka 28*

*Under veckorna 29-30 var samtliga enheter stängda. (individuella undantag finns)*

*3 enheter var öppna vecka 31*

*23 enheter var öppna vecka 32*

*Från och med vecka 33 var alla enheter öppna*

*Under vecka 29 genomfördes en aktivitetsvecka av Aktiv fritid i samarbete med föreningar, medarbetare från LSS verksamheter och volontärer.*

- Hur ser ledigheten ut för hela målgruppen?

SVAR:

*Alla får hem en blankett för att fylla i önskemål om ledighet. Ledigheten planeras tillsammans med EDV gruppen där vi utgår från 3-4 semesterveckor. De allra flesta personer vill vara lediga samtidigt för att undvika att behöva byta grupp/verksamhet. I det fall det finns behov av individuella lösningar så görs det i dialog med personen och dess företrädare.*

- Har någon utvärdering gjorts och vad säger den i jämförelse med förra årets utvärdering?

SVAR:

*Utvärdering av semesterledigheterna inom EDV är ännu inte gjord.*

*Den utvärdering som är gjord i samband med aktivitetsveckan som genomfördes vecka 29 och där vi även hade träffpunkt öppen visar att behovet är stort att fortsätta att*

erbjuda möjlighet till aktiviteter och gemenskap under sommarledigheten. Aktivitetsveckan genomfördes på prov och samordnades av Aktiv fritids aktivitetssamordnare tillsammans med KF Heros, deltagare, medarbetare från Enheten för daglig verksamhet och LSS boenden, föreningar och företag. Vi har för avsikt att under nästa sommar bemanna träffpunkter så de finns tillgängliga under samtliga sommarveckor. Det medför att även de som inte är beviljade sysselsättning inom daglig verksamhet men som vanligtvis besöker träffpunkterna under hela året, har möjlighet att besöka träffpunkterna även under sommarveckorna. Det har varit otroligt uppskattat och några uttryckte att det var en av de roligaste veckorna i livet. I och med projektet MAGI i samarbete med Aktiv fritid ser vi möjligheter för en god planering till nästa sommar med möjligheter till aktiviteter och gemenskap under hela sommaren. Det bygger på nära samarbete med olika föreningar, volontärer och med övriga verksamheter inom LSS och Socialpsykiatri och självklart tillsammans med deltagarna..

## Kontaktpersoner och ledsagare

- Antal beviljade/avslagna beslut för kontaktpersoner/ledsagare under mandatperioden 2023–2025? Antal indragning av kontaktpersoner/ledsagare under mandatperioden?

SVAR:

*Under perioden 1 januari 2023 – 27 augusti 2025 har det fattats nedanstående beslut:*

*Ledsagarservice 8 bifall 20 avslag*

*Kontaktperson 200 bifall 84 avslag*

*Gällande indragningar kan vi endast ta fram statistik på att kundens beslut har upphört, inte orsaken till att beslutet upphört. Att beslutet har upphört kan bero på många olika saker, några exempel är att kunden av sagt sig insatsen, kunden har flyttat, avlidit, haft tidsbegränsat beslut och inte velat ansöka på nytt, haft tidsbegränsat beslut och sedan fått ett nytt beslut beviljat eller att insatsen omprövats och avslagits. Under perioden ovan (2023-2025) har 12 beslut om ledsagarservice avslutats och 217 beslut om kontaktperson avslutats.*

- Hur ser utvecklingen ut i ett 10-årsperspektiv?

SVAR:

*Antalet ansökningar har varierat på dessa insatser under åren.*

*Om en kund ansöker om insats men får avslag på personkretsen går det inte att få fram statistik på att den ansökt om just den insatsen då inget beslut tas på insatsnivå. Detta påverkar såklart statistiken.*

*Men tittar man på de bifalls- och avslagsbeslut som tagits de senaste 10 åren så ser man att det är färre ansökningar som inkommer gällande ledsagarservice samt fler gällande kontaktpersoner.*

*På ledsagarservice har det minskat från 19 beslut 2015 till 5 beslut i år 2025.*

*På kontaktperson har det gått från mellan 50-65 beslut de första åren under denna 10-årsperiod till 90-110 beslut de senaste åren.*

*På ledsagarservice är det svårt att ange en avslagsgrad då det är så pass få beslut som fattas gällande den insatsen.*

*Gällande kontaktperson har det gått från att ca 20 % av besluten som fattas är avslag till att det de senaste åren är ca 30 % av besluten som är avslag. Man får dock ha med sig att en kund kan få både ett bifallsbeslut och ett avslagsbeslut om kunden inte får den omfattningen den ansökt om. Det innebär alltså inte att det är 30% av alla personer som ansöker som får avslag.*

- Hur är det sagt vid omprövning av beslut, vilka riktlinjer finns? Vad gör att en beviljad insats kan återkallas? Vad är det som avgör det? Hur utvärderas insatsen, av vem och hur?

SVAR:

*LSS beslut och beslut enligt Socialtjänstlagen kan ha ett individuellt omprövningsförbehåll. Det står då i beslutet exempelvis "Omprövning kommer att ske vid ändrade förhållanden eller behov". Ett ändrat förhållande eller behov kan till exempel vara att en person har fått en sysselsättning, blivit sambo eller gift sig, fått vänner eller skaffat sig en fritidsaktivitet. Då gör biståndshandläggaren ett ställningstagande om förändringen är så pass omfattande att en omprövning ska ske eller ej. Om så är fallet startas en behovsutredning upp gällande omprövning och en ny bedömning om rätten till insatsen görs. Kommunikeringen av uppgifterna som ligger till grund för beslutet sker därefter och när det är klart fattas ett nytt beslut. Beslutet kan innebära att kunden får fortsatt rätt till insatsen i samma eller mindre omfattning eller så kan insatsen behöva dras in helt. I båda fallen får kunden en tid att avsluta insatsen innan den tas bort helt.*

*Vissa beslut tidsbegränsas under en period som kan vara från några månader till flera år. När beslutet håller på att löpa ut kontaktas kunden som då får möjlighet att ansöka på nytt. En ny behovsutredning görs och därefter tas ett nytt beslut baserat på de omständigheter som framkommer i den aktuella behovsutredningen oberoende av det föregående beslutet.*

*Alla som ansöker om någon insats får ett beslut och ett beslutsmeddelande som postas till kunden eller/och dess ombud/företrädare. Alla beslutsmeddelanden oavsett om kunden får ett bifall eller avslag på sin ansökan har en besvärshänvisning. Av besvärshänvisningen framgår hur och när de ska överklaga. Det finns även möjlighet att få hjälp av biståndshandläggaren med överklagan.*

- Hur kan det säkerställas att alla som ansöker får ett beslut som ger dem möjlighet att överklaga?

SVAR:

*I alla utredningsprocesser får den sökande muntlig information om rätten att överklaga beslut som går en emot. Alla beslut meddelas också skriftligt med besvärshänvisning.*

## **Ledsagning**

- Antal avslag/antal indragningar av ledsagare?

SVAR:

*Under perioden 1 januari 2023 – 27 augusti 2025 har det fattats nedanstående beslut:  
Ledsagarservice 20 avslag*

*Under perioden ovan (2023-2025) har 12 beslut om ledsagarservice avslutats.*

- Har inspektionen för vård och omsorg, IVO, fakturerat kommunen för särskild avgift för ej verkställda beslut de senaste åren?

SVAR: Nej

- Hur lång är väntetiden i snitt på att få ett beviljat beslut om ledsagare verkställt inom kommunen?

SVAR:

*99 % får sitt beslut verkställt inom 3 månader.*

- Finns det generella riktlinjer inom kommunen som anger att LSS-insatsen ledsagarservice inte får beviljas om man bor i en LSS-bostad?

SVAR:

*Nej alla ansökningar prövas individuellt utifrån individuella behov. Faktumet att man bor inom ramen för bostad med särskild service enligt 9§9 LSS som enligt lag skall tillgodose behov av kultur- och fritidsaktiviteter vägs in i den prövningen och kan påverka rätten till insatsen ledsagning. Ledsagning till vårdinstanser och aktiviteter ingår i boendet och därmed ska ingen behöva ha ytterligare beslut för ledsagning.*

*Aktiv fritid är en del i det uppdraget som utförarna har, som syftar till att alla ska ges rätt till att delta i kultur- och fritidsaktiviteter även om man är i behov av stöd och anpassning.*

- Finns det generella riktlinjer inom kommunen som anger att ledsagarservice enligt LSS ska dras in om man flyttar till en LSS-bostad?

SVAR:

*Nej. Dock kan det i beslutet om ledsagarservice finnas ett omprövningsrekvisit som innebär att insatsen kan omprövas vid en flytt till bostad med särskild service enligt 9§9 LSS. En ny behovsprövning görs då utifrån individuella behov. Ledsagning till vårdinstanser och aktiviteter ingår i boendet och därmed ska ingen behöva ha ytterligare beslut för ledsagning.*

- Hur jobbar kommunen aktivt med rekrytering av ledsagare? Är det brist på ledsagare?

SVAR:

*Det finns en e-tjänst för att anmäla intresse om att bli ledsagare. I perioder genomför vi annonskampanjer.*

*Nej, det är inte brist på ledsagare.*

- Hur ser kompetensen och upprättande av fungerande individuella planer enligt LSS ut i kommunen?

SVAR:

*Om en kund eller dess företrädare begär en individuell plan enligt 10§ LSS sammankallar biståndshandläggaren eller annan lämplig person de som kunden vill ska vara med vid upprättandet av den individuella planen.*

*Varje kund med insats enligt LSS har en egen genomförandeplan.*

*Genomförandeplanen upprättas av utsedd medarbetare hos utföraren (fast omsorgskontakt/kontaktperson) tillsammans med kunden och de personer kunden önskar ska delta vid upprättandet. Genomförandeplanen innehåller kundens uttryckta önskemål och behov om hur kunden vill ha det och leva sitt liv och med vilket stöd.*

## Kontaktpersoner

- Har inspektionen för vård och omsorg, IVO, fakturerat kommunen för särskild avgift för ej verkställda beslut de senaste åren? SVAR: *Nej*
- Hur lång är väntetiden i snitt på att få ett beviljat beslut om kontaktperson verkställt inom kommunen?  
SVAR:  
*99 % får sitt beslut verkställt inom 3 månader.*
- Finns det generella riktlinjer inom kommunen som anger att biträde av kontaktperson enligt LSS inte får beviljas om man bor i en LSS-bostad?  
SVAR:  
*Nej alla ansökningar prövas individuellt utifrån individuella behov. Faktumet att man bor inom ramen för bostad med särskild service enligt 9§9 LSS som enligt lag skall tillgodose behov av kultur- och fritidsaktiviteter vägs in i den prövningen och kan påverka rätten till insatsen kontaktperson. Aktuell rättspraxis säger generellt att man inte har rätt till kontaktperson när man bor på LSS boende. Detta beror på att det är boendet som ska tillgodose detta behov. Individuell prövning görs alltid vid en ansökan och det finns kunder som har rätt till kontaktperson trots att de bor på boende.*
- Finns det generella riktlinjer inom kommunen som anger att biträde av kontaktperson enligt LSS ska dras in om man flyttar till en LSS-bostad?  
SVAR:  
*Nej. Dock kan det i beslutet om kontaktperson finnas ett omprövningsförbehåll som innebär att insatsen kan omprövas vid en flytt till bostad med särskild service enligt 9§9 LSS som enligt lag skall tillgodose behov av kultur och fritidsaktiviteter. En ny behovsprövning görs då utifrån den kundens individuella behov.*
- Jobbar kommunen aktivt med rekrytering av kontaktpersoner? Är det brist på kontaktpersoner?  
SVAR:  
*Det finns en e-tjänst för att anmäla intresse om att bli ledsagare. I perioder genomför vi annonskampanjer.  
Nej, det är inte brist på ledsagare.*

*Svaren är sammanställda från följande enheter/områden inom Valfärd Gävle:  
Utredningsenheten LSS, Boende och stöd LSS, Enheten för daglig verksamhet,  
Rekryteringsenheten, Förebyggande insatser och aktiviteter*

*Kontaktpersoner:*

*Utredningsenheten LSS – Ingela Söderlind verksamhetschef*

*Boende och stöd LSS – Therese Sahanen verksamhetschef*

*Enheten för daglig verksamhet – Mikaela Backman, verksamhetschef*

*Rekryteringsenheten – Maria Karlsson verksamhetschef*

*Förebyggande insatser och aktiviteter – Pia Gabrielli*

